

12. až 24. júla 2011

VIVAT DALMÁCIA

TRASA: historické mestečko Skradin, Kemp Marina pri Lozovaci, Národný park KRKA – Skradinski buk, veľké historické letovisko Omiš, kaňon rieky Cetina, Radmanove Mlinice, letoviská Makarska a Baška Voda, ostrov Brač, ostrovné mestečko Bol, najkrajšia chorvátska pláž Zlatni Rat...

Infomácie pre tých, ktorí majú tiež nasmerované do Chorvátska:

CESTOVANIE

Nočné cestovanie z utorka na stredu 12. júla bolo bez problémov, nikde žiadne zdržanie, prázdne cesty. Z Partizánskeho do Komárna cez Nové Zámky to vždy trvá presne tri hodiny, hranicu s Maďarskom sme prešli o 23. hodine. Štvordňovú matricu – potvrdenie a povolenie pre maďarskú diaľnicu - sme kúpili hneď na prvej čerpacej stanici za hranicami za asi 8 eur. Štvordňovú preto, lebo sme išli na 12 dní a predávajú už len desaťdňové a ročné. Maďarsko sme prešli za 4 hodiny aj s hodinovou prestávkou pre šoféra. Z Komárna smerom na Szekesfehervár, kde je najproblémovjší úsek celej cesty, musíte vedieť správne odbočiť a sledovať dopravné značenie, lebo zakaždým tu máme problémy. Teraz sme to zvládli v pohode, nakoľko sme mali až dve GPS. Hranicu s Chorvátskom sme prešli okolo tretej hodine rannej – bez čakania, iba maďarskí a chorvátski colníci nám skontrolovali občianske preukazy. Po siedmich hodinách jazdy s asi piatimi malými prestávkami na potrebu sme mali veľkú „spiacu“ prestávku na prvom „odmorišti“ v Ljubeščici. Vyrážali sme skoro ráno a pred desiatou, t.j. po asi dvanástich hodinách sme boli po 850 kilometroch v Skradine, v prístavnom mestečku Národného parku Krka, odkiaľ sa môžete dostať k vodopádom Skradinského buku len loďou alebo pešo.

NÁRODNÝ PARK KRKA

Prvé dve noci sme spali v kempe Marina pri Lozovaci asi 4 km od NP (dve noci pre štyri osoby + auto + 2 stany nás vyšlo 240 kun). Vybrať si môžete z troch kempov, dva sú tesne vedľa seba, od Skradinu pred Lozovacom. Spomínané dva kempy sú dobre vybavené - čisté WC, sprchy s teplou vodou, reštauračné služby - chladené pivo (Ožujsko po 8 kún) a podľa objednávky aj teplá strava. Vstupné do NP Krka je na celý deň 95 kun, v tom je aj cena dopravy autobusom k vodopádom a späť. Autobusy tu premávajú spôsobom kyvadlovej dopravy do 20. hodiny. Autom sa do NP nemôže ísť, auto ostáva zaparkované na veľkom parkovisku (je tam aj WC). Parkovanie je v cene vstupného do NP.

Náučný chodník Skradinský buk, na ktorý sme ihneď nabehli odbočením na prvý mostík doprava, sa dá pokojne prejsť aj s menším kočíkom pre deti za dve hodiny, ale dá sa tu stráviť aj celý deň. Podľa toho, či si chcete vodopády a výhľady vychutnať, či sa tu chcete najesť a či sa chcete kúpať – pod vodopádmi je ponuka pre obidve činnosti naozaj skvelá. Cez most pred vodopádmi sa po schodoch alebo po skalách dá vystúpiť tesne vedľa vodopádov až ku skanzenu, kde je aj pekná ponuka suvenírov. Do ďalšej – hornej časti NP sa dá dostať loďou. Prístav je iba 400 m nad dolným parkoviskom autobusov a plavba trvá podľa trasy asi 3 až 5 hodín. Domáci podnikatelia tu ponúkajú aj celodennú prehliadku celého NP Krka klimatizovaným mikrobusedom (kemp Marina) až s dvomi možnosťami kúpania sa, druhá možnosť je pod vodopádom Roški slap.

CETINA

Po dvoch nociach v kempe sme z Lozovacu opäť nabehli na diaľnicu smerom Split – Omiš. Do ústia rieky Cetiny sme sa dostali z centra Omišu – za mostom cez rieku sme ihneď

odbočili vľavo. Po 700 m je pod skalami malé parkovisko pre autá oproti malému prístavu pre malé lodičky, ktoré vás môžu previezť po Cetine. Cez malý tunel autom sa dostanete po 4 km do Radmanovych Mliníc, kde končia svoju púť raftéri z horného toku rieky a kde sa obracajú výletné lodičky pre 10 až 15 cestujúcich z Omišu – z dolného toku Cetiny. Radmanove Mlinice ponúkajú širokú ponuku jedál, vrátane rýb, priamo tam pečú domáci chlieb a je tu príjemné posedenie pre asi 300 hostí s dalmatínskou muzikou, ktorá tu vyhráva vždy, keď príde na lodičkách väčšia partia dovolenkárov. Za 15 kun odporúčam fantastický domáci plnený sendvič, ktorý ponúkajú v stánku. Asi 200 m od reštaurácie pod holým nebom je maličká pláž na kúpanie v Cetine, voda je však ľadová.

MAKARSKA

Makarská riviera začína moderným letoviskom Brela až po Živogošče. Nad celou rivierou dominuje Národný park Biokovo s najvyšším vrchom Sv. Jure (1763 m). Konkrétne z Omišu do mesta Makarska je to asi 30 km. Kemp Jure hneď pred mestom Makarska (prvá odbočka vpravo) bol preplnený a veľmi drahý, pár metrov nižšie pod ním je verejná pláž, parkovné je tu od 20 do 15 kun na celý deň. Prístup k moru je však problémový, po skalách, alebo neupravených plážach. Po západe slnka sme zaparkovali v centre mesta (1 hodina = 8 kun) pri hoteli Osjeka v prístave. V piatok a v sobotu je centrum Makarskej plné dovolenkárov, je problém s parkovaním. Je tu široká ponuka jedál – pre bežných smrteľníkov je najlepšie sa najesť pri pláži na trhovisku v rôznych bistrách, náročnejší a bohatší si prídu na svoje v obrovskom množstve reštaurácií priamo v centre. Odporúčame kávu a zmrzlinu v kaviarni Romania. Nočný ruch utícha až nad ránom, najrušnejšie sú diskotéky pre mladých priamo v prístave.

BAŠKO POLJE

Pre rodiny s deťmi odporúčame hotel Alem a kemp Baško Polje v hustom píniovom lese, s dobrými službami, s predajňou potravín a vždy čerstvým pečivom. Kemp i hotel Alem je ďaleko od rušného centra mestečka Baška Voda a hustý les tú ponúka tieň a fantastický vzduch. Pod kempom a pod hotelom sú pláže – betónové, skalnaté, štrkové i pieskové – každý si tu vyberie. A čo je najdôležitejšie – vôbec nie sú preplnené. Do rušného mestečka Baška Voda je to len 20 minút pešo vedľa pobrežia po vybetónovanom chodníku s výhľadom na západ slnka.

BRAC, BOL a Zlatni RAT

Na ostrov Brač sa môžete dostať výletnými loďami cez množstvo tunajších súkromných podnikateľov, ktorí ponúkajú svoje služby chodiac po plážach cez deň, alebo večer v prístave Baška Voda. Odporúčame malú pirátsku loď Karlo Mali, ktorá je postavená podľa tradičných dalmatínskych postupov pre asi 50 cestujúcich. Za celodenný výlet na Brač sme zaplatili 25 eur na osobu. V cene bol obed – výborná pečená ryba z domácim čerstvým chlebom a šalátom, dva druhy domáceho vína a štyri druhy domácej pálenky. Všetkého, čo hrdlo ráčilo, a cestou späť ponúkali chlieb natretý výbornou pomazánkou z pečených rýb. Po dvojhodinovej plavbe nás loď vysadila v mestečku Bol, odkiaľ je to 20 minút (3 km) pešo po širokom, pekne vydláždenom korze v tieni borovic popri pobrežiu až na jednu z najkrajších pláží na svete – Zlatni Rat. V množstve stánkov dostať kúpiť okrem iného aj suveníry z tunajšieho bračského kameňa, z ktorého je postavený palác v Splite a biely dom vo Washingtone. Zlatni Rat býva vždy preplnený, ale oplatí sa tam okúpať, nakoľko je tam naozaj pekná pláž z drobučkých kamienkov, z náveternej strany s veľkými vlnami, na záveternej strane s teplúčkou vodou. Z prístavu na pláž a z pláže sa môžete dostať za 10 kun aj rekreačným vláčikom, ktorý tu jazdí ako kyvadlová mestská doprava. Odporúčam nielen vláčik, ktorý vás prevezie ponad mestečko Bol s množstvom výhľadov, ale aj pešiu promenádu po pobreží so sochami z bračského kameňa a s množstvom stánkov. V prístave

Bol treba ochutnať aj vynikajúcu zmrzlinu v akomsi točiacom sa servisnom pulte – doteraz najlepšia v Chorvátsku. Mestečko má zopár pekných historických budov, múzeum a galériu. Z Bolu sme loďou Karlo Mali odchádzali o 16. hodine a o 18.15 h sme naladení vínom a dalmatínskou muzikou vystupovali na prístavnom móle Baško Polje. Spokojní, najedení, plní dojmov... Za tých 25 eur to naozaj stálo za to.

BAŠKA VODA

Pekný výhľad na letovisko Baška Voda získate výstupom po schodoch k historickej zaujímavosti nazvanej „gradina“ (vstup je nenápadný medzi dvomi prevádzkami v centre oproti vstupu na prístavné parkovisko. Okrem zvyškov hradieb akejsi antickej stavby tu dominuje bronzová socha partizána nadživotnej veľkosti, venovaná obetiam bojov v druhej svetovej vojne. Umelec – autor sochy sa doslova „vyšantil“ - partizán má čapicu s červenou hviezdou, v rukách má samopal, je nahý, iba akási handra na antický spôsob mu zakrýva rozkrok, a svaly má ako Stallone... Fakt stojí to za to vidieť – tak výhľad na mesto, ako aj sochu, pri ktorej sa nestačíte čudovať požiadavkám onej doby...

Prístavu v Baške Vode dominuje socha sv. Mikuláša, vraj tu pôsobil... V tomto mestečku odporúčame navštíviť morské múzeum (v centre za fontánou s kľáčiacou ženou), kde dostanete kúpiť tie najkrajšie mušle z jadranského morského dna. V centre je množstvo turistických kancelárií, zmenární, bankomatov, mládež tu najviac vyhľadáva internetové kaviarne s wi-fi pripojením. Je tu veľmi dobrý výber ovocia, zeleniny a iných domácich produktov na tržnici a výber potravín v predajniach tzv. Konzum. Odporúčame mládežnícke diskotéky priamo na pláži (bez vstupného, platíš len objednané nápoje), alebo plážový bar v tesnej blízkosti sochy sv. Mikuláša, (oproti kostolu pod cestou), kde každý večer koncertuje skvelý gitarista a dobrý spevák – už druhý rok, nielen domáce piesne, ale aj svetové šlágre. Baška Voda je od 21. do 24. hodiny rušné letovisko s rodinnou atmosférou. Cez horúci deň je ľudoprázdna.

SPIATOČNÁ CESTA – NIKDY NIE V SOBOTU!

Ak vás zamračená obloha po týždni horúčav láka na spiatočnú cestu z Chorvátska domov už v sobotu – po skončení turnusu vo väčšine hotelov, len preto, že sa zamračilo – nikdy tak nerobte! Vyhnite sa na cestách I. triedy, ale aj na diaľnici zápcham i kolónam, ktoré zmenia vaše cestovanie domov z Makarskej riviéry na pätnásť hodinové trápenie! Hodinu sme stáli len nad Brelou, kým sme prekonali horské sedlo – lievik s výjazdom na diaľnicu. Ďalšia zápcha bol pri Zadare a do tunela Sv. Rok – ďalší lievik. Ďalšie zápchy boli pred Zagrebom – lievik z Istrie a Kvarnera, ale aj na hranici s Maďarskom. Presne tu na hranici si dávajte pozor, či máte matricu na maďarské diaľnice! Ak nemáte. Musíte zísť z diaľnice buď na Goričan alebo ako my, až do obce Nagykanizsa. Priamo na diaľnici smerom z Chorvátska do Maďarska totiž matrice nepredávajú!

Na čo nezabudneme?

- *Na ukrutnú horúčavu počas prvých troch dní...*
- *Na spanie Aly a Juraja v spacákoch na odmorišti v Ljubeščici, kde ich prepadli mravce...*
- *Na obrovské množstvo návštevníkov Národného parku Krka, ktorých tu vozili autobusy alebo lode zo Skradinu...*
- *Na nebezpečnú cestu autobusmi do NP...*
- *Na kúpanie pod vodopádmi Skradinského buku...*
- *Na spanie v horúcich stanoch prvé dve noci v kempu Marína a na spanie v píniovom lese pri hoteli Alem – v aute alebo na karimatkách bez stanu..*
- *Na výbornú chuť domáceho plneného sendviča v Radmanovych Mliniciach...*

- *Na ľadovú vodu v Cetine...*
- *Na západ slnka z makarskej verejnej pláže, kde zakrýval slnko veľký čierny mrak, o ktorom sme si mysleli, že je to búrka nad Bračom... Bol to však dym z veľkého požiaru na Brači, kde museli dokonca evakuovať obyvateľov – dovolenkárov z jedného mesta...*
- *Na preľudnenú polnočnú Makarsku s „bohatou ponukou“ najstaršieho remesla...*
- *Na plavbu loďou Karlo Mali na ostrov Brač, kde nám vlny spôsobili žalúdočné problémy a ešte viac vôňa pečených rýb...*
- *Na davy ľudí na pláži Zlatni Rat...*
- *Na zápchy pri spiatočnej ceste a najmä – na horor pri búrke, ktorá nás zastihla na diaľnici. Pre lejak a krúpy sme nevideli na cestu a v zápche sme išli dvadsiatkou...*
- *Na zháňanie matrice mimo diaľnice...*
- *Na obrovský hlad a na drahý obed na jedinom maďarskom odpočívadle s reštauráciou, tzv. Marché*
- *Na posledných 20 km, keď sme pre hustú hmlu od Hrušovian do Partizánskeho nevideli ani na krok a išli sme skoro hodinu dvadsiatkou...*
- *Cesta nám trvala od 9.00 do 01.30 h, celkom 15 hodín.....*